

گزارش

با تصمیم مجلس، ایران آژانس را کنار گذاشت، اما هنوز پشت درهای ان‌بی‌تی ایستاده است

تهران بازی نظارت را از نو می‌نویسد؟

وحیده کریمی؛ در پی حملات نظامی و خرابکارانه اخیر رژیم اسرائیل و آمریکا به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز ایران، از جمله سایت‌های حساس فردو، نطنز و اصفهان، که به خسارات و تهدید امنیت ملی کشور انجامید، تهران با واکنشی استراتژیک، تصمیم به تعلیق همکاری‌های خود با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گرفت. این حملات که زیر سایه سکوت و حمایت تلویحی کشورهای غربی انجام شد، نه‌تنها نقض آشکار حاکمیت و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران است، بلکه به‌وضوح نشان داد سازوکارهای نظارتی فعلی توانسته‌اند امنیت مراکز حیاتی هسته‌ای را تضمین کنند. در این زمینه حساس، تعلیق همکاری با آژانس، قرار است پیام روشن مقاومت و دفاع از حقوق مشروع هسته‌ای ایران را به جهانیان مخابره کند؛ هرچند ممکن است تبعاتی در پی داشته باشد اما ایران مانند گذشته فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای خود را ادامه خواهد داد و فعلا تصمیمی بر خروج از ان‌بی‌تی هم گرفته نشده است. البته درحالی‌که در داخل ایران، تصمیم تعلیق همکاری با آژانس با حمایت گسترده نمایندگان مجلس و بخش‌هایی از افکار عمومی همراه بود که آن را پاسخ مناسبی به حملات نظامی و سیاست فشار غرب می‌دانند، اما برخی تحلیلگران و فعالان سیاسی، این تصمیم را پرخطر و بدون برنامه‌ریزی دقیق ارزیابی می‌کنند. در فضای احساسی پایان جنگ تحمیلی ۱۳روزه، صبح دیروز نمایندگان مجلس به طرح تعلیق همکاری با آژانس، «طرحی که ماحصل تلاش جریان تندرو مجلس که جزء دسته مخالفان مذاکرات هسته‌ای هم هستند»، رای مثبت دادند. براساس این طرح دولت ملزم می‌شود تا بازرسی‌ها، نصب دوربین‌های پادمانی و ارائه هرگونه گزارش به آژانس را تا تضمین کامل امنیت مراکز هسته‌ای و رعایت حقوق ایران براساس ماده ۴ ان‌بی‌تی متوقف کند. این اقدام واکنشی منطقی به اقدامات تجاوزکارانه و نقض حاکمیت ملی است. همچنین، پیش‌بینی مجازات‌های قانونی برای ممانعت از اجرای این طرح، آخرین تلاش برای توقف همکاری با آژانس بین‌المللی هسته‌ای خواهد بود.

طرح پایداری‌ها و همراهی اکثریت مجلس

علی خضریان، نماینده جریان پایداری در مجلس و از پیشنهاددهندگان طرح، در زمان رسیدگی به این طرح گفت: به‌خوبی می‌دانید که موضوع حق فعالیت صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران از سوی دشمنان این کشور، رژیم صهیونیستی، آمریکای جانیکار و کشورهای غربی مورد تعرض قرار گرفت. از سوی دیگر ارتباط و همکاری سازمان انرژی اتمی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در طول این سال‌ها با ارتباطات حتی بیش از پادمان در برهه‌ای از تاریخ اثبات کرد که ما دنبال فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای هستیم و هیچ انحرافی از اقدامات مبتنی بر پادمان انجام ندادیم‌اما ما آژانس، مدیرکل آژانس و شوراهای حکام آژانس با ارائه گزارش‌های غلط، خلاف واقع و رفتار سیاسی به‌جای رفتار فنی، تلاش کردند این حق هسته‌ای ما را مورد تعرض خود قرار دهند. سیدمحمود نبویان، دیگر نماینده تندرو مجلس و عضو کمیسیون امنیت ملی، با بیان اینکه «موضوع این طرح خروج جمهوری اسلامی ایران از معاهده ان‌بی‌تی نیست»، تأکید کرد: ما به این معاهده مقید بوده و به دنیا نیز اعلام کرده‌ایم همه فعالیت‌های هسته‌ای ما صلح‌آمیز بوده و هست؛ بنابراین در این طرح موضوع همکاری با آژانس مطرح است، به این معنا که نصب هرگونه دوربین پادمانی و فرایادمانی در کشورمان ممنوع خواهد شد، او را ادامه تصریح کرد: همچنین ورود هرگونه بازرس اعم از رئیس، مژئوس، مدیرکل یا مامور به کشور ممنوع خواهد شد. علی نیکدار هم گفت: گروسی باید از خود خجالت بکشد که وقتی در ایران به سر می‌برد، یک چیز می‌گوید اما وقتی به آژانس بازمی‌گردد، آن کار دیگر می‌کند. او افزود: گروسی دروغ گفته و اکنون درد افکار عمومی دنیا باید شرمند باشد. در نهایت طرح به رای گذاشته و تصویب شد تا در فضای احساسی شاهد تصویب قانونی باشیم که هنوز از میزان کارایی آن مطمئن نیستیم.

نمی‌توان تنها تکلیف را پذیرفت و از حقوق محروم ماند

البته در واکنش به این تصمیم مجلس، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران با اشاره به سطح بی‌سابقه نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر تأسیسات هسته‌ای کشور، گفت: ایران تنها سه درصد از فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز جهانی را به خود اختصاص داده، اما بیش از ۳۳ درصد از بازرسی‌های آژانس در ایران انجام می‌شود. به گفته او، این سطح از شفافیت نشان می‌دهد که انحراف به سمت فعالیت‌های تسلیحاتی عملا ممکن نیست. او گفت: شرایط به طور درخور توجیه تغییر کرده و صورت‌مسئله به نوعی دگرگون شده است، اما حقوق ایران براساس معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای (ان‌پی‌تی) همچنان بدون تغییر باقی مانده است. اگر قرار است به عنوان عضوی از این معاهده در آن باقی بمانیم، نمی‌توان تنها تکلیف آن را بپذیرفت و از حقوق مندرج در آن محروم ماند. او اظهارات مارکو رابینو، سناتور آمریکایی، درباره «بازی‌دادن» غرب از سوی ایران را گمراه‌کننده خواند و گفت: «واقعیت این است که طرف آمریکایی از ابتدا به روند دیپلماتیک پایبند نبود. تاریخ ثبت خواهد کرد که منطق ایران در مذاکرات بر دروغ‌پرازی‌های طرف مقابل غلبه یافت». بقای در پایان تصریح کرد: «پس از آنکه مسیر گفت‌وگو به نتیجه نرسید، آنها طرف نیابتی خود در منطقه را تشویق کردند تا به تأسیسات ما حمله کند. این اقدام، نیت واقعی‌شان را روشن کرد».

واکنش‌های بین‌المللی

واکنش‌ها به این تصمیم حکایت از دواکنگی سیاست‌های جهانی دارد. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، ضمن انتقاد شدید، توقف بازرسی‌ها را غیرقابل پذیرش دانست و خواهان بازگشت فوری بازرسان شد. این موضع، بار دیگر ماهیت سیاسی و فشارآورانه آژانس را عیان کرد؛ نهادهای غرب به این انتقاد نمایندگان مجلس، تبدیل به ابزار فشار غرب علیه ایران شده است. در مقابل، روسیه به نمایندگی از قدرت‌های بزرگ، تصمیم ایران را نگران‌کننده خواند و بر رصد اوضاع تأکید کرد؛ اظهارنظری که ضمن نشان‌دادن حساسیت موضوع، مؤید جایگاه ایران به عنوان بازیگری مهم در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی است. از سوی دیگر، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در گفت‌وگو با الجزیره «مصوبه تعلیق همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را نمانگاز اراده مردم و پاسخی به حملات غیرقانونی علیه ایران دانست». به هر حال تعلیق همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، نه یک عقب‌نشینی، بلکه گامی استراتژیک در راستای حفظ منافع ملی و صیانت از حقوق مسلم هسته‌ای ایران تعبیر می‌شود. این تصمیم، قرار است پیام روشنی به جهان ارسال کند؛ مبنی بر اینکه ایران، همچنان که قدرت هسته‌ای خود را توسعه می‌دهد، بر حاکمیت و امنیت مراکز هسته‌ای‌اش پای می‌فشارد و از حقوق قانونی‌اش کوتاه نخواهد آمد. در برابر سیاست‌های دوگانه و فشارهای سیاسی، جمهوری اسلامی ایران با نگاهی عمیق به فرهنگ مقاومت و عدالت، مسیر خود را با جسارت و هوشمندی ادامه می‌دهد، اما تعلیق همکاری با آژانس، در شرایطی که ایران خواهان توسعه فناوری هسته‌ای خود است و هم‌زمان تحت فشارهای بین‌المللی است، وضعیت نامشخصی ایجاد کرده است. اگرچه این اقدام در کوتاهمدت می‌تواند به عنوان اهرم فشاری برای مذاکره بهتر عمل کند، اما ریسک‌های بلندمدت آن نیز قابل چشم‌پوشی نیست. ایران برای حفظ فعالیت هسته‌ای خود نیازمند تعامل سازنده و هم‌زمان حفظ امنیت تأسیسات است، ولی تعلیق همکاری ممکن است این تعادل ظریف را بر هم بزند. اگر تهران نتواند امنیت تأسیسات را تضمین کند یا در آینده زمینه بازگشت به همکاری را فراهم نکند، احتمال آنکه کشور در انزوا قرار گیرد و پروژه هسته‌ای با مشکلات فنی و سیاسی جدی مواجه شود، افزایش می‌یابد. درنهایت این تصمیم با مجموعه‌ای از پرسش‌ها و چالش‌ها همراه است. پیامدهای بین‌المللی این اقدام می‌تواند محدودیت‌های اقتصادی و سیاسی را تشدید کند و در حوزه فنی نیز نیازمند مدیریت دقیق و توانمندی‌های داخلی فراوان است. با توجه به اهمیت برنامه هسته‌ای برای ایران و پیچیدگی روابط بین‌المللی، تعلیق همکاری باید به دقت مدیریت شود تا به بن‌بستی جدید تبدیل نشود و فرصت‌هایی برای دیپلماسی و تعامل سازنده باقی بماند.

واکاوی چرایی ناکامی اسرائیل در اهداف ترسیمی، ذیل تجاوز به ایران در گفت‌وگو با سیدعلی سقاییان

دست نیروهای مسلح از روی ماشه کنار نرفته است

وزیر امور خارجه ایران

✂ اتفاقا اسحاق هرتزوک، رئیس رژیم صهیونیستی، هم اذعان کرد که ایسن اجراجوایی نتانیاهاو در تجاوز به ایران هزینه بسیار زیادی برای آنها داشته است. بعد از اینکه ما توانستیم این بازدارندگی را ایجاد کنیم و معادلات جدیدی را رقم بزنیم، آیا شاهد تغییر شرایط سیاسی در رژیم صهیونیستی خواهیم بود و در نهایت باعث انتخابات زود هنگام و سقوط کابینه نتانیاهاو خواهد شد؟

تا اینجای کار که حزب نتانیاهاو درخواست انتخابات زود هنگام را داشته است. اما نظر شخصی من این است که وضعیت نتانیاهاو دیگر مانند قبل نخواهد بود و با توجه به شرایط کنونی غزه و همچنین مسئله اسرا و نیز موضوع حماس و با در نظر گرفتن اینکه نتانیاهاو تاکنون موفق نشده است بعد از ۷ اکتبر ۲۰۲۳، اسرای خود را نجات بدهد، اکنون فشار خانواده اسرا بیشتر از قبل شده است و در این‌بین اعتراضات پی‌درپی و سراسری آنها باعث فشار بیشتر به دولت نتانیاهاو خواهد شد، بنابراین قطعا نتانیاهاو دوران سختی را در زمان انتخابات پیش‌رو دارد و بدون شک در این شرایط نتانیاهاو نمی‌تواند مانند گذشته پیش برود. به‌ویژه با ضرباتی که از جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده است.

✂ با توجه به شدت تخریب و بحران در سراسر سرزمین‌های اشغالی ناشی از پاسخ‌های ایران، وضعیت امنیتی را در اسرائیل چگونه ارزیابی می‌کنید؟ البته به نظر من وضعیت سرزمین‌های اشغالی از همان ابتدای طرح اشغال به نحوی بوده است که یک سیستم امنیتی در اسرائیل شکل بگیرد؛ یعنی اگر تمام سرزمین‌های اشغالی را رصد کنیم و تصویری امنیتی را می‌بینید، همه کسانی که تابعیت اسرائیل را دارند، باید همواره و در هر شرایطی زیر پرچم و آماده به خدمت و زرم باشند. همه اتباع اسرائیل، چه در قالب نیروهای احتیاط و چه نیروهای آماده و ذخیره، در حال خدمت هستند. به‌همین‌دلیل اسرائیل همیشه در یک وضعیت امنیتی و آماده‌باش فرماندهان شهید، اوضاع کنترل شد و قانون اساسی ندارد، ما با یک وضعیت شکننده مواجهیم. چون سیستم سیاسی و تصمیم‌گیری همواره یک سیستم امنیتی بوده است. نوع نگاه سران این رژیم برای تجاوز و نیز نحوه شکل‌گیری این رژیم با اشغال دیگر کشورها فضا را به سمتی برده که همواره فضا امنیتی بوده و خواهد بود. من معتقدم این فضای امنیتی و ساختار امنیتی در آینده نمی‌تواند ادامه پیدا کند؛ چون یک ساختار و فضای مصنوعی است و بی‌شک نمی‌توان به شکل دائمی یک ساختار امنیتی را به مردم تحمیل کرد. به‌ویژه آنکه مشخص شد بعد از پاسخ ایران، تا چه حد وضعیت در سرزمین‌های اشغالی شکننده است.

✂ با توجه به ماهیت و ذات تجاوزکارانه اسرائیل چه ارزیابی‌ای درباره تحولات آینده دارید؟ آیا شاهد نقض آتش‌بس و حمله و تجاوز مجدد خواهیم بود یا اینکه توان بازدارندگی و توان دفاعی ایران درس عبرتی به تل‌آویو داده است که از تکرار آن صرف‌نظر کند؟

ذات و سرشت رژیم صهیونیستی در گذشته به‌خوبی نشان داده است که آنها به‌راحتی توافقات را زیر پا می‌گذارند و آتش‌بس را نقض می‌کنند؛ کم‌اینکه درباره اعراب این اتفاق بارها روی داده است. نمونه آخر به آتش‌بس بین حزب‌الله لبنان و رژیم صهیونیستی بازمی‌گردد که بارها از سوی صهیونیست‌ها نقض شد و حتی قطع‌نامه ۱۷۰۱ شورای امنیت نادیده گرفته شد و در ادامه شاهد تجاوز و ترور از سوی صهیونیست‌ها بودیم، بنابراین با توجه به همین تجربه و نیز با در نظر گرفتن بیانیه فرماندهی کل ارتش، دست نیروهای مسلح از روی ماشه کنار نرفته است و در عین‌حال که کشور به روند عادی و زندگی طبیعی، تحصیل، کسب‌وکار و رفت‌وآمدها ادامه می‌دهد، اما این آماده‌باش ۲۴ساعته در نیروهای مسلح وجود دارد؛ یعنی به‌هیچ‌عنوان نمی‌توان به رژیم صهیونیستی اطمینان کرد. قطعا باید چشم نیروهای نظامی، امنیتی و دفاعی همواره و در هر شرایطی بیدار باشد تا دوباره غافلگیر نشویم.

✂ در این‌بین مقاومت ۱۲روزه جمهوری اسلامی ایران در برابر دو قدرت اتمی یعنی اسرائیل و آمریکا و پاسخ‌های متقابل سبب شد که آتش‌بس به واشنگتن و تل‌آویو تحمیل شود. این معادلات جدید را چگونه تحلیل می‌کنید؟ اتفاقا اینجا جا دارد که من از شهدای هسته‌ای و شهدای نظامی، موشکی و دفاعی کشور یاد کنم و با افتخار از شهدای مظلومی که در دفاع از کشور به فیض شهادت هم قدردانی کنم. باید یاد کنیم از شهدای ارتش و سپاه که در این تجاوزات ناجوانمردانه اسرائیل به فیض شهادت رسیدند؛ از جمله شهدایی که در این ۱۲ روز از میان ما رفتند و یاد کنیم از شهدایی مانند شهید تهرانی‌مقدم، شهید فخری‌زاده، شهید علیمحمدی، تهرانیچی و بسیاری دیگر از بزرگان که با تلاش، دانش علم و فناوری خود این قدرت هسته‌ای، نظامی و دفاعی را در اختیار جمهوری اسلامی ایران قرار دادند و باعث شد که توان دفاع برای ملت ما فراهم شود. این در حالی است که با تبلیغات ناجوانمردانه غرب همواره سعی شده است عنوان شود که ایران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای است. ولی با همکاری‌ها و نظارت‌های مداوم و حتی بی‌سابقه

جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی عملا ثابت شده است که تمام ادعاها به‌ویژه ادعاهای رژیم صهیونیستی یک مشت دروغ است. من اشاره کردم که با توجه به این توان بالای نظامی و دفاعی و هسته‌ای تمام کارشناسان و ناظران بیرونی و بی‌طرف در حوزه دفاعی متوجه قدرت ایران شدند که چگونه در برابر دو قدرت اتمی مقاومت کرد و به آنها پاسخ داد و ثابت شد که این قدرت ایران یک قدرت بومی است که نمی‌توان آن را از ملت ایران گرفت، چه قدرت هسته‌ای و چه قدرت دفاعی و موشکی؛ چون هر دو قدرت ایران بومی هستند که با تجاوز و بمباران و حملات از بین نخواهد رفت.

ضمنا باید از ابتکارات دولت آقای دکتر پزشکیان در تمام‌های تقفنی با سران و مقامات کشورهای پیرامونی تقدیر کرد که این اطمینان را به همسایگان جمهوری اسلامی ایران، به‌ویژه کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس داد که تهران به دنبال توسعه‌طلبی، ناامن‌سازی و تنش نیست، بلکه سعی دارد صلح و ثبات و امنیت را در منطقه بگستراند. سعی شد این نکته تبیین شود که قدرت نظامی و موشکی ایران صرفا یک قدرت دفاعی برای حفاظت نامتبی و امنیت ملی است، نه قدرتی برای تجاوز و ناامنی و کشورگشایی. آقای دکتر پزشکیان یک بار دیگر دست دوستی را به سمت همسایگان به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس برای اطمینان‌بخشی و اعتمادسازی دراز کرد که کار درست و به‌موقعی بود.

✂ وضعیت دیپلماتیک را چگونه ارزیابی می‌کنید؛ چراکه در میانه مذاکرات هسته‌ای بود که شاهد تجاوز و حمله اسرائیل بودیم؟

ما در سایه تجاوز ناجوانمردانه رژیم بعث و صدام حسین و آن هشت سال جنگ تحمیلی یک تجربه بسیار گران‌بهای داریم و تمام نیروهای نظامی از ارتش تا سپاه و بسیج نشان دادند که در دفاع از آب و خاک به‌هیچ‌وجه کوتاه نمی‌آیند. در عین‌حال که ما در آن سال‌های دفاع مقدس میز مذاکره را ترک نکردیم، در همان سال‌های جنگ تحمیلی تمام هیئت‌های دیپلماتیک مرتبا در حال رفت‌وآمد بودند و خدمت امام راحل هم می‌رسیدند. پس ما میز مذاکره را ترک نمی‌کنیم، اما توان دفاعی خود را هم حفظ می‌کنیم، بنابراین ما اکنون هم آماده مذاکره هستیم، چون ما در طرف حق قرار داریم و با وجود شهدایی که در این ۱۲ روز از دست دادیم، از زنان، کودکان، غیرنظامیان تا دانشمندان و فرماندهان نظامی باز شاهد رسوایی رژیم صهیونیستی بودیم؛ چون برای افکار عمومی در سطح جهانی روشن شده است که در میانه مذاکرات به ایران تجاوز شد. بنابراین ما به طور هم‌زمان، هم آماده مذاکره هستیم، چون چیزی برای پنهان‌کردن نداریم و هم در صورت تحمیل جنگ، آماده دفاع و پاسخ‌گویی هستیم.

یادداشت

تحقیر اسرائیل

احمد شیرزاد

رژیم جعلی اسرائیل از ابتدای تأسیس بنایش بر شکستن شخصیت اعراب و مسلمان‌ها و تحقیر آنها بوده و هست. روایت‌های تلخ و جان‌گدازی که از روزهای اولیه اشغال قدس و بیرون‌راندن فلسطینی‌ها از سرزمین آبا و اجدادی‌شان، همراه با کشتار وحشیانه و رفتار تجاوزکارانه در تاریخ ماندند، نخستین گواه بر این امر است. به سخره گرفتن تمام قول و قرارها، شهرسازی لجام‌گسیخته بر روی زمین‌های دیگران، آزار و اذیت مستمر فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اشغالی، تجاوز غان‌گسیخته به کشورهای منطقه، لشکرکشی گاه و بیگاه به لبنان، سوریه و… همگی گوشه‌هایی از یک فرایند است؛ تحقیر اعراب و مسلمان‌ها. از دیگر سو، به پشتوانه حمایت بی‌چون‌وچرای آمریکایی‌ها، رژیم صهیونیستی همچون بچه‌لات لوس و از خودراضی منطقه، هرگز یک سلیلی سخت را تجربه نکرده بود. درگیری نظامی اسرائیلی‌ها در گذشته عمدا با جنبش‌های آزادی‌بخش منطقه بوده است؛ جنبش‌هایی که حداکثر امکاناتشان سلاح‌های سبک و در بهترین شرایط موشک‌های کوتاه‌برد است. صهیونیست‌ها هیچ‌گاه طعم درگیرشدن با یک ارتش سازمان‌یافته و مقتدر و یک نظام سیاسی مستحکم و پابرجا را ندانستند. رای ما گران تمام شد، اما در این مقطع تاریخی رژیم صهیونیستی نیاز به چنین درسی داشت، ما در نبرد افتخارآمیز ۱۲روزه اخیر، کاری کردیم کارستان؛ ما اسرائیل را تحقیر کردیم.

نگاه

هادی خانکی:

ایران، خانه‌اشترک‌ماست

عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت ایران، با اشاره به ایستادگی مردم در برابر تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی به کشورمان، بر نقش مهم همبستگی اجتماعی و تاب‌آوری عمومی در عبور از بحران تأکید کرد. او خواستار بهره‌گیری از این سرمایه اجتماعی برای اصلاح رویه‌ها، بازسازی اعتماد عمومی و جلب مشارکت ملی در روندهای آتی کشور شد. به گزارش یاد، هادی خانکی، استاد ارتباطات و عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت ایران در ارزیابی تحولات ناشی از جنگ ۱۲روزه اخیر، با تأکید بر موقعیت‌شناسی و همدلی مردم ایران گفت: آنچه در این ۱۲ روز بر ملت ما در قالب یک تجاوز فراگیر و پرهزینه گذشت، تجلی فهم، همدردی و ایستادگی مردم و نجیبگان بود. با وجود کمبودها، کاستی‌ها و برخی انتقادات جدی نسبت به سیاست‌های نادرست، مردم با آگاهی در کنار ایران ایستادند. او با اشاره به نقش نیروهای دفاعی و دستگاه دیپلماسی در مقابلله با تجاوز حزب اتحاد ملت، درحالی‌که بخشی از وظیفه ایستادگی را نیروهای دفاعی و دیپلماسی به‌خوبی ایفا کردند، این مردم بودند که با شکیبایی و همراهی، بار اصلی مقاومت را بر دوش کشیدند. تاب‌آوری اجتماعی، همدلی و مشارکت در این دوران، سرمایه‌ای بی‌قیمت است. خانکی با بیان اینکه اکنون نوبت حاکمیت است تا این سرمایه را پاس بدارد، افزود: مهم‌ترین مسئولیت نظام، درک این ظرفیت عظیم فرهنگی که مردم در تلاش برای بازسازی اعتماد و امید به آینده است. باید مشارکت شهروندان، حفاظت از سرمایه انسانی و توجه به سرمایه طبیعی، در اولویت قرار گیرد. این نظریه‌پرداز حوزه ارتباطات همچنین بر لزوم اصلاح رویکردها در نهادهای تصمیم‌ساز تأکید کرد و گفت: لازم است رفتارهای که در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی موجب تبعیض یا آزردگی مردم شده‌اند، مورد بازنگری قرار گیرند. جامعه باید مطمئن شود که حاکمیت نیز به همان درسی رسیده که مردم در این بحران اثبات کرده‌اند: ایران، خانه مشترک ماست. خانکی تصریح کرد: اصلاحتا باید عمیق، ملموس و کارآمد باشند؛ به‌گونه‌ای که مطالبات و خواسته‌های مردم دیده شود و ایران به چتری همبسته و حمایتی برای همه تبدیل شود. ترمیم خرابی‌ها به چه مدادی و چه معنوی- تنها از مسیر جلب مشارکت مردم می‌گذرد. حاکمیت امروز بیش از همیشه به این همراهی نیاز دارد.